

Drift & Skötselinstruktioner.

Att sköta om sin pool är både enkelt och roligt om man gör det på rätt sätt, och har rätt förutsättningar. En bra förutsättning är att ha rätt balanserat vatten, och grunden till det är ett bra PH värde. Har du fel PH värde kan du skada poolen och dess utrustning. Det är alltså bättre att testa vattnet en gång för mycket än en gång för lite. Hur ofta man behöver testa beror på vädret, temperatur och hur mycket poolen används. Badar man mycket varma sommardagar går det åt mer klor tex, Regnar det mycket kan det vara en bra idé att kontrollera surheten på vattnet.

Filtrering

En tumregel brukar vara att vattnet skall omsättas ca: 4 ggr per dygn. Det är därför viktigt att ha pump&filter som är rätt dimensionerade för poolen. Använd dygnstimer för att styra cirkulationspumpen. När mycket smuts har samlats i filtertanken ovan sanden, skall filtret backspolas, det betyder att man vänder flödesvägen i tanken och sanden spolars ren. Vattnets leds ut i dagavlopp, eller slang via backwash på filterventilen.

Vid backspolning:

1. Stäng av pump och värmare ,ev annan utrustning
2. Vrid handtaget till läge backwash/backspolning
3. Starta pumpen och låt gå i några minuter eller tills vattnet ser rent ut i siktglaset
4. Stäng av pumpen och vrid handtaget till läge rinse. (renspolning av spridarrör)
5. Starta pumpen och låt gå i ca: 15 sek,
6. Stäng av pumpen och vrid handtaget till läge filter,
7. Starta pumpen och värmare samt ev ,annan utrustning.

Kontrollera vatten nivån i poolen och fyll på vid behov, en lämplig nivå är mitten av ytvattenrenaren (breddavloppet).

Lägen på filterventilen

Filter:	filtrering/normalläge
Backwash:	backspolning/renspolning av filter
Rinse:	renspolning av ventil och spridare efter backspolning
Waste:	Direkt till avlopp utan att filtreras
Closed:	Stängd
Recirculate	Enbart cirkulation utan filtrering

Kemikalievärden

Här följer några riktvärden att lägga på minnet

pH	7,2-7,6
Klor (totalt)	0,7-2,0 ppm
Fritt klor	0,7-1,5 ppm
Bundet klor	0-0,5 ppm

Kalkhalt minst	100 ppm
Cyanursyra	0-50 ppm
Alkalinitet	80-120 ppm

Som desinfektionsmedel är klor det vanligaste alternativet. Klor förbrukas kontinuerligt, dels genom påverkan av solen samt oxidation av de partiklar som skall oskadliggöras. Därför måste man kontinuerligt tillsätta klor. Ph-värdet skall vara 7,2-7,6 i en pool. Om Ph-värdet är för lågt (surt vatten) kan det ge ögon- och hudirritation och kan förorsaka korrosion på poolens tillbehör och utrustning. Om det är för högt reduceras kloreffekten och algutväxten ökar snabbt. Felaktigt Ph-värde och hög vattentemperatur i poolen under en längre tid kan även påverka poolduken negativt.

Ph högt -basiskt vatten.

Ph lågt -surt vatten.

Starta badsäsongen så här:

1. Ph-justera poolvattnet till rätt nivå 7,2-7,6
2. Chockklorera poolvattnet med snabbklor.(Snabbklor har en tendens att höja Phvärdet)tillfälligt.
3. När klornivån gått ner till ca 1,0 lägg då multipuckar i skimmern.(Långtidsklor har en tendens att sänka Ph-värdet).
4. Kontrollera klor och Ph-värde minst en gång i veckan.
5. Chockklorering med snabbklor bör göras några gånger per badsäsong i samband med t ex värmebölja eller hög badfrekvens.
6. Avsluta badsäsongen med att Ph-justera vattnet till rätt nivå och därefter chockklorera.

Vattenkemi :

Testset droppar.

Med ett testset kontrollerar Du klorvärdet och Ph-värdet i din pool. Avläsning ska göras i skugga och mot vit bakgrund. Indikatorvätskorna bör man byta ut varje år, de tål inte en längre tids lagring. Testsetet skall förvaras frostfritt.

Teststrips.

Ett mycket enkelt sätt att kontrollera Ph, klorvärde och alkalinitet är att använda teststrips. En remsa doppas i poolvattnet och man jämför färgen på remsans mätytor med färgskalorna på förpackningen.

Klorvärdet.

Kloret finns både som fritt klor och bundet klor. Fritt klor är det verksamma kloret som sköter desinfektionen. Klorvärdet i din pool ska vara 0,5-1,0.. Har man en mycket hög fri klorhalt visar testsetet felaktiga värden.

Testsetet kan visa för lågt eller normalt värde fast den verkliga halten är enormt hög.

Fritt klor reagerar med föroreningarna i vattnet till bundet klor. Bundet klor är ineffektivt, luktar klor samt orsakar irritationer på huden. Klorlukt, ögonsveda och allergier skylls ofta på att klorhalten är för hög. Detta kan vara sant efter att chockklorering gjorts, men vanligare är att halten av fritt verksamt klor är för låg. Istället har kloret bildat föreningar med främst svettämnen och blivit bundet klor. Dessa föreningar har en stark "badhuslukt" och man luras

att tro att klorhalten är för hög, när den istället är för låg och problemet har uppstått p.g.a. för lite klor används eller för hård badbelastning i förhållande till kloreringen skett. Genom att chockklorera med snabbklor i vattnet frigörs det bundna klore och de illaluktande föreningarna (kloraminer) förstörs. Klor förbrukas kontinuerligt, dels genom oxidation av de partiklar som ska oskadliggöras, dels genom nedbrytning med solljus. Därför måste klor tillsättas kontinuerligt, hur mycket klor som åtgår i din pool beror på många faktorer, som t ex badfrekvens, vatten och lufttemperatur, poolens storlek mm.

Ph-värdet.

Ph-värdet i din pool ska vara 7,2-7,6. Kontrollera Ph-värdet i din pool minst en gång i veckan. Om Ph-värdet är för högt dosera med 100 gram ph-sänkande kemikalie per 10m³ poolvatten, som då ger en justering på ungefär 1/10 enhet. Om Ph-värdet är för lågt dosera 100 gram Phhöjande per 10m³ poolvatten vilket ger en justering på ungefär 1/10 enhet. OBS! dessa justeringar är ungefärliga och kan variera något mellan olika poolvatten. Det är mycket viktigt att Ph-värdet i din pool är rätt för om Ph-värdet är för lågt kan det ge ögon- och hudirritation samt förorsaka korrosion på poolens tillbehör och utrustning. Felaktigt Ph-värde i poolen under en längre tid kan även påverka poolduken negativt. Om Ph-värdet är för högt reduceras kloreffekten starkt och algutväxten ökar snabbt. Kalk och metaller faller ut och missfärgar vattnet som kan bli grumligt och mjölkfärgat. Om Ph-värdet varierar upp och ned eller är svårt att justera kan Du kontrollera alkaliniteten i poolvattnet. Alkaliniteten ska vara mellan 75-120ppm (miljondelar). Alkaliniteten kan testas med våra teststrips.

Alkaliniteten.

Alkalinitet är ett mått på mängden löst bikarbonat (HCO₃⁻) och karbonat (CO₃²⁻) i vattnet. Detta utgör också vattnets buffertförmåga, dvs förmåga att dämpa svängningar i pH. I stället för alkalinitet används ofta benämningen karbonathårdhet. Vätekarbonatjon, detsamma som bikarbonatjon, d.v.s. HCO₃⁻. Att höja alkaliniteten är alltså lätt gjort med natriumbikarbonat eller filtrering över kalk.(Kalk=CaCO₃).

Om Ph-värdet i Din pool är svårt att justera kan det vara ett tecken på att det är för låg alkalinitet i poolvattnet. Ett bra värde på alkaliniteten är 75-120 ppm. Använd kemikalien som heter Alkalinitet plus (Natriumbikarbonat).

Att klora med dagsklor (Kalciumhypoklorit) ett tag, höjer också Alkaliniteten (vattnets buffertförmåga). Är problemet det omvända att poolvattnet har hög alkalinitet använd då Ph minus. Här får Du prova Dig fram med doseringen, ett riktvärde 250 gram per 10m³ poolvatten. För hög alkalinitet i poolvattnet ger ett korrosivt vatten, speciellt på betong och kakelfog i gjutna pooler. Alkaliniteten behöver inte kontrolleras lika ofta som Ph och klor. Skånskt brunsvatten har ofta hög kalkhalt och hög alkalinitet.

Decifisering:

Snabbklor (chockklor, kalciumhypoklorit 70% klor).

När Du startar upp poolen på våren eller har en nyfylld pool börjar Du med att chockklorera poolvattnet. Chockklorering kan även bli nödvändig under säsongen om Du råkat missa kloreringen en tid så att algutväxten har påbörjats. Algtillväxt märks på att poolväggarna blir hala och därefter börjar poolvattnet bli grumligt. Om Du har en äldre pool med t ex kopparrör eller annan liknande utrustning som kan korrodera så bör Du inte dosera chockklor i skimmern (bräddavlopp). Snabbklore kan även lösas upp i ljummet vatten och spridas ut över vattenytan. Fyll en hink med ljummet vatten och tillsätt klore i hinken. Viktigt! Först vatten i hinken, sedan klore! Snabbklor höjer vattnets Ph-värde något. Var försiktiga när Ni hanterar klor, sörj för god ventilation och använd skyddshandskar samt ögonskydd. Höjer vattnets Phvärde något.

Dagsklor

Samma som chockklor. Viktigt! Tillsätt klore i ytvattenrenarens silkorg. Absolut inte på poolens botten! Klore bleker linern. Höjer vattnets Ph-värde något.

Multipuckar, långtidsklor (puckar 200 gram, Triklorisocyanursyra 90% klor).

Tabletterna är inslagna i en plastförpackning. Tag bort plasten och lägg tabletten i skimmerns (bräddavloppets) silkorg. Långtidsklore är ett högkoncentrerat klorpreparat som är pressat i tablettform. Tabletterna löser upp sig mycket sakta och kan därför tillsättas i poolen med längre intervaller. Långverkansklor kan ej användas till chockkloring. Långverkansklor sänker vattnets Ph-värde något. Samma sak gäller för dessa klortabletter som Dagsklortabletterna när det gäller att inte tillsätta dessa på poolens botten utan alltid i skimmerns silkorg. Multipuckarna innehåller även antialgmedel samt har en flockande effekt så att vattnet får en glasklar känsla.

Antialgmedel med klargörare

är verksamt även i kallt vatten, perfekt vid uppstart och kraftig algbevux. Dosering: vid uppstart tillsätt 1 liter per 50 kubikm vatten. Undehåll sedan med 2,5 dl per 50 kubikm vatten varje vecka.

Flockning.

Små partiklar som inte fastnar i filtret, t ex järn eller andra ämnen kan ge brunt eller oklart poolvatten. Ibland kan det vara nödvändigt att fälla ut dessa ämnen, detta görs med flockningsmedel. Höj först vattennivån maximalt i poolen, justera sedan Ph-värdet till 7,2-7,6. Chockklora därefter poolvattnet med snabbklor. Ett dygn senare stänger Du av poolens cirkulation (poolpumpen). Spä ut flockmedel med ljummet vatten. Sprid sedan innehållet över vattenytan i poolen. En vattenkanna fungerar bra. Låt poolens cirkulationssystem vara avstängd i åtminstone 24 timmar. Om det finns metaller i vattnet sjunker nu dessa till poolens botten. Bottensug sedan poolbotten, men det går inte att bottensuga på vanligt sätt. Mineralpartiklarna som är utfällda är så små att de passerar igenom filtret och kommer tillbaka genom insprutningsmunstyckena. Sandfiltrets centralventil ska stå i läge WASTE före starten istället för läge FILTER. Vattnet passerar då inte filtersanden utan far istället ut genom backspolningsslangen.

Problem:

Poolvattnet mjölkfärgat :

Åtgärd- Justera Ph-värdet och rengör filtret. Kombination av högt Ph-värde och hög alkalinitet i kalkrikt vatten kan också göra vattnet mjölkigt. Är kalkhalten hög måste alkaliniteten och Ph-värdet justeras ned.

Poolvattnet grönt :

- Chockklora sedan Du kontrollerat Ph-värdet. Orsaken till att vattnet blivit grönt är att alger börjat växa i poolvattnet. Poolväggarna brukar även bli hala i samband med detta.

Poolvattnet brunfärgat :

- Flockningsmedel. (läs under flockningsmedel). Om Du fyller poolen med vatten t ex från en sjö, älv eller havet kommer det med mycket partiklar. Reningsverket renar dessa partiklar efter en tid. Om Du vill påskynda reningsprocessen kan Du använda

flockningsmedel. Vissa partiklar kan behöva fällas ut p.g.a. filtret inte klarar av för små partiklar.

Blågrönt vatten, blondt hår blir grönt:

- Flockningsmedel (läs under flockningsmedel). Oftast orsakat av kopparsalter som uppkommer genom korrosion i gamla rörledningar och ibland från vattenkällan.

Vårstart

Montera tillbaka detaljer som tagits bort inför vintern, sätt tillbaka urtappningspluggar och stäng tömningsventiler. Fyll på vatten till rätt nivå. Min ,mitten av bräddavloppet.

Säkerställ att det finns vatten i pumphuset (vid silkorgen) pumpen får inte startas torr.

Öppna ventilerna till sug och retur ledning. Ställ ventilhandtaget i läge backspolning, starta pumpen.

Om pumpen är monterad ovan vattennivån i poolen, Kan det vara ett tips att behålla ventilen före pumpen på sugsidan stängd, tills det bildas ett undertryck i pumpen, ca: 5-10 sek öppna sedan ventilen försiktigt.

När pumpen sugit ur luften ur sugledningen och vattnet syns i siktglasat är systemet fullt , Stäng av pumpen och vrid ventilen till läge filter..

Starta pumpen och ev, värmekälla.

Bottensug löv ,grodor och annat jox från poolbotten och rensa ur silkorgen, vid behov backspola.

Testa och justera pHvärdet till 7,2-7,6 ,klorera med chockklor i bräddavloppet till klorvärde 2ppm(mg/l) .

Vinterstängning

Börja med att justera pHvärdet till 7,2-7,6 stäng av värmen och låt cirkulationen gå som vanligt med reducerad klorering tills vattentemperaturen inte överstiger 7+ grader.

Borsta vattenlinjen och bottensug poolen.

Backspola filtret och bryt sebdan strömen till cikulationspumpen och värmare och ev, klormaskin /Dospump, ställ filterventilen i öppet läge.

Tag ur silkorgen ur breddavloppet och använd förslagsvis den till att lägga kulorna till insprutare och bottenpluggar mm i . mosa ner cellplastbitar i breddavloppet för isexpansionen.

Om pump och reningsverk är placerade under vattennivån skall frostpluggar med tätning monteras där insprutningsmunstyckena var placerade.

Dränera filtret och pumpen/pumphus på vatten,förvara gärna lätt demonterbar utrustning inomhus.
Ta bort manometern på filterventilen.

Dränera ev , värmekälla typ värmepump,solfångare eller elvärmare på vatten.vinterförvara enl,
leverantörens anvisningar.

För pooler med swimjet rekommenderas att sänka vattennivån till under jetarmaturen,dränera pump
och rörledningar.

Täck förslagsvis poolen med skyddsplåtar för ytterligare skydd och säkerhet.

Något om poolliners

En pool-liner är det färdigkonfekterade våtfoder av PVC folie som man lägger i en
stödkonstruktion av trä plåt,betong, cellplast mm
Folien förekommer i ett flertal färger,men vanligast förekommande är blå eller mönstrad,
Tjocklek är normalt 0,75 mm men både tunnare och grövre kan förekomma,skall man svetsa
en liner på plats skall den vara armerad.

Som de flesta andra plastmaterial är linern utsatt för en härdningsprocess,som begränsar
dess livslängd.Man kan dock lugnt påstå att en pool-liner oberoende av tjocklek under
normala omständigheter håller i minst 10 år.Det finns emellertid otaliga exempel på
utomhusliners som hålligt i 20 år och längre.

Givetvis så betyder också poolens skötsel oerhört mycket för linerns livslängd.

Till villapooler är pool-linern ett gynnsamt alternativ och samtidigt löses även
ytbehandlingen av poolens innerväggar. Mer än 80% av de pooler som anläggs i sverige är
linerpooler.

Vissa mindre önskvärda fenomen kan dock uppkomma i en linerpool.

Dessa har dock ingenting med hållfasthet eller livslängd att göra,utan avär enbart av
kosmetisk natur.Det tillhör inte vanligheterna men kan inträffa.

Poolbotten

Vi lägger oftast linern på en botten av extruderad cellplast 50 mm

Eller betongplatta, i båda fall med en skyddande bottenmatta av nålfilt.

Med det enorma tryck som vattnet i en pool utgör så kan minsta lilla sår i botten synas , Och
man kan få acceptera små skönhetsfel.

Färgförändringar i liner folien

Tyvärr händer det enstaka gånger att färgförändringar uppträder i folien.Dessa orsakas alltid
av yttre omständigheter och beror aldrig på material eller tillverkningsfel.

Exempel på sådana fläckar är rostfläckar som kan bero på något järnföremål eller järnhaltigt vatten, som faller ut rost när vattnet tillförs syre i någon viss form. Ett gem ett hårspänne eller Spikar kan ge rostfläckar i poolduken.

Tillsättande av natriumhypoklorid (flytande klorförening) kan orsaka att rost fälls ut i ett järnhaltigt vatten.

Ett högt liggande humusrikt grundvatten har också varit orsak till fula gråbruna färginslag.

Några poolägare har råkat ut för att deras liner fått rödlila scatteringar på väggar och botten, som när man målar med rödlila vattenfärger. Fenomenet kallas "pink staining" och kan uppkomma efter en ovanligt mild vinter. Det orsakas troligen av en svampart, "Streptomyces rubrireticuli" som producerar ett rosa-brunt färgpigment (troligen prodigiosin) vilket ger en lila eller brunaktig färgschattering på poolens väggar och botten

Färgförändringar är i regel inte stationära utan vandrar runt på väggar och botten och oftast minskar det eller försvinner helt efter ett tag.

Nya poolliners med en aktivare mjukgörare är särskilt mottagliga för främmande färgämnen. Dessa missfärgningar är ingalunda vanliga-tvärtom- av de hundratals liners som läggs varje år i vårt land, är det mindre än 1% som råkar ut för dem.

Liners livslängd och hållfasthet påverkas inte heller av färgämnen.

Men de är som sagt endast skönhetsfläckar, och med tanke på att linern erbjuder ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ, som samtidigt ger en färdig ytfinish på poolens väggar och botten, finns det ännu inget alternativ som kan ta upp konkurrensen med linerpoolerna.

Hålkärl i pool-liners hörn

En pool-liner som tillverkas exakt efter stödstrukturen är omöjlig att lägga utan att man får rynkor och veck i botten och på väggar. PVC folien är inte elastisk, utan plastisk och under hanteringen kan den, särskilt vid varm väderlek tänjas och material kan bli över och bilda veck, samtidigt får inte liner vara kall då den blir svår att arbeta med. Veck kan vara svåra att undvika och vi vill väl alla ha en så slät liner som möjligt.

Linern måste alltså tillverkas med en viss minustolerans och av vattnet sträckas på plats. Detta gör också att duken nästan aldrig når ut i stödstrukturens hörn, utan hålkärl bildas i hörnen och golv/väggvinklar.

Materialet tål mycket väl denna spänning och det finns ingen anledning till oro. Hålkärlens radie kommer med så småningom ved vattentryckets hjälp att minska, ju högre vattentemperatur, desto snabbare kryper duken ut i hörnen men kommer inte helt att försvinna.

Hålkärl med en radie av 200 mm är ingenting ovanligt i en nylagd linerpool och måste anses som acceptabelt.

Rynkor & veck i pool-linern

Det är varje poolmontörs önskan att lägga pool-liners helt utan rynkor och veck. Eftersom linern levereras hoprullad i paket har den självfallet massor med av rynkor redan när den ramlar ur kartongen. Ju längre tid och ju hårdare linern legat hopvikt, desto kraftigare blir rynkorna. En rynkfri liner är alltså en omöjlighet, men dessa rynkor kommer så småningom nästan helt att försvinna.

Värre är det med vecken dvs, de ställen där ett överskott på material orsakat att duken ligger dubbelvikt. Även en mycket duktig linerläggare kan råka ut för mindre veck, särskilt i poolens bottenhorn.

Dessa veck är oftast omöjliga att undvika och måste accepteras. I all synnerhet eftersom de inte påverkar vare sig hållfasthet eller livslängd hos linern utan endast måste anses som skönhetsfel.